

Satosi

Efter ett långt liv i vetenskapens tjänst fick Satosi i dödsögonblicket ynnesten att ställa sex frågor till Herren. På väg att närma sig den strimma av ljus som skymtade i fjärran greps han utan förvarning av ett par skuggliknande väsen som kastade in honom i en virvel av minnen och aningar om välbekanta gestalter. Färden rasade fram genom en trång passage, där scener ur hans liv flimrade förbi och sköljde över honom med saknad och glädje.

Färden tog ände med ett ryck, och de två figurerna förde honom in genom en väldig tempelport. Lämnad inför en glänsande tron, strålände av makt och härlighet, greps Satosi av en fruktan så stor att han föll till marken med ansiktet mot stenläggningen. Så fattade han mod och höjde sin blick. När ögonen hade vant sig vid skenet, märkte han att gestalten framför honom i minsta detalj såg ut som han hade föreställt sig, och den första frågan föll av sig själv:

– Hur fick du din skepnad, o skapare?

Den väldige på tronen talade:

– Herren ser alltid ut som betraktaren förväntar sig. Finns det bland alla profeter och förkunnare en enda som ärligen har förvånats över sin gud?

Efter att Satosi sålunda hade förbrukat den första av sina kostbara frågor, beslöt han att välja nästa med större omsorg.

– Har människan en fri vilja?

– Frågan är lika motsägelsefull och meningslös som spekulationerna om hur en allsmäktig och god gud kan tillåta ondska. Ett fåfängt uttryck för människans böjelse för ändlösa diskussioner om begrepp som saknar preciserad mening.

Svaret ingav Satosi en känsla av att ha blivit bedragen, och en stark oro genomför honom. Likväl samlade han sig till att formulera den största frågan av dem alla:

– Varför finns något över huvud taget?

Gestalten sänkte sitt kolossala huvud.

– Lyssna noga. Det finns existenser som är oberoende av materia och därför inte behöver skapas. Abstrakta och strängt lagbundna system som matematik och logik tillhör denna kategori. Matematiken existerar följaktligen oberoende av att ni människor har börjat upptäcka dess lagar och formulera dess bevis. Det ni kallar ert universum är ett annat likaledes lagbundet och logiskt system, och om ett system av detta slag är tillräckligt komplext för att innefatta en betraktare, blir det genom betraktelsen upptäckt. Det får därigenom materiell existens för sina inneboende iakttagare. Du är en sådan betraktare, och alltså har ingen

skapat vare sig dig eller ditt universum. Svaret på frågan varför världsalltet existerar är således att det måste existera. Det finns inget val.

Sånär dränkt av denna ordström lyckades Satosi ur sitt medvetandes djup hämta den fråga som hade följt honom under hela hans levnad:

– Varför går tiden?

– Tidens gång är uteslutande en mänsklig företeelse, och människan måste därför besvara denna fråga på egen hand. Men betänk att när en civilisation har nått därhän att den klarar att lösa tidens gåta, har den med nödvändighet blivit så framskriden att den har makt att ödelägga sig själv. Tiden äter sina barn.

– Kommer vi ändå få det eviga liv som ni har lovat oss?

– Lovat er?!

Den fruktansvärde slungade i plötslig vrede ut en flammande ljungeld, som strök förbi Satosis skuldra och förbrände ett avsides stående fikonträd. Satosi kastade sig till marken, medan rösten dånade över hans huvud:

– Ni bortskämda, giriga varelser som parasiterar på jorden, ni förnekar er minsann inte! Ni har fått ett liv som är ousägligt rikt på upplevelser och möjligheter, men ni kräver bara mer. Det skall vara den lede själv att stå ut med er. En oändlighet blir inte mer oändlig för att den mångfaldigas i evighet; en tillvaro som äger obegränsad vidd blir inte större om den därtill saknar ände. Och för övrigt: Finge ni ett evigt liv skulle ni beklaga er över det också!

Den väldige masserade en förhårdnad som vuxit fram över vänster öga.

– Så! Detta är svaret på din sista fråga.

Fastän Satosi darrade som under ett jordskalv, dristade han sig till att invända:

– Jag var lovad sex frågor men har bara ställt fem.

– Det kan förefalla så. Men ett svar kan mycket väl komma före sin fråga.

– Vad menas med det?

Just som den sjätte och sista frågan på detta vis hade slunkit ur Satosis mun, föll hans blick på gestaltens klövformade fötter, och han började förstå var han egentligen hade hamnat.